

[00:00, musiikkia]

Henni: Erilaisia kuitteja tulee arjessa vastaan viikoittain. Paperikuitit päätyy usein roskiin tai rypistyneenä käsilaukun pohjalle, ellei sitte ole firmaa, jonka kirjanpitoa varten kuitteja pitäisi säästää. Digitaalinen kuitti, eKuitti, sähköinen kuitti – monta eri nimeä, mutta sama tarkoitus: helpottaa kuluttajien, yrittäjien ja kirjanpitäjien arkea. Yrityspuolella digikuitit voi arvioiden mukaan säästää vuosittain noin 800 miljoonaa euroa yritysten työkustannuksia.

[musiikkia]

Podcastin mainospiikki: Tiedon luo. Keskustelua tulevaisuuden työelämästä ja johtamisesta. Ajankohtaisten ilmiöiden äärelle kuulijat johdattaa Henni Purtonen.

[musiikki jatkuu hetken ja loppuu]

Henni: Kuiteista, digitalisaatiosta ja erityisesti yrittäjien digitaloushallinnosta mun kanssa on tänään keskustelemassa Tilisanomien päätoimittaja ja johtava asiantuntija Janne Fredman Taloushallintoliitosta. Tervetuloa.

Janne: Kiitos, että sain tulla.

Henni: Ja johtava Taloushallinnon asiantuntija Pirjo Ilola Valtiokonttorista. Tervetuloa.

Pirjo: Kiitoksia.

Henni: Aloitetaan ihan perusteista: mikä on kuitti, minkä takia meille annetaan kuitti, kun me ostetaan jotain? Tää perustuu ainaki arvonlisäverolakiin jollain tavalla, eiks vaan?

Pirjo: Perustuu siihenkin, et se, kuitissa pitää olla ne ostot ja tietyt tiedot, että se on pätevä, mutta se perustuu myös sitten kuitinantovelvollisuuslakiin, eli kauppialla on velvollisuus antaa kuitti ostajalle. Eli meil on oikeestaan kaksi lakia, jotka koskettaa tätä eKuittia.

Janne: Käytännössähän ostava yritys tarvii sen kirjanpitonsa, jotta se voi tehdä alv-vähennykset siitä, eli se siitä arvonlisäverolainsäädännössä on omat pykälät, mitä siinä kuitilla pitää olla. Käytännössähän ne tiedot näistä suomalaisista kuiteista hyvinki selkeesti löytyy, et siin on tuotteet ja alvit ja yhteissummat ja täntyyppiset asiat. Ja sitte tietysti myös kirjanpitolaki vaatii sitä, että kaikista hankinnoista on tositate, jotta se voidaan yrityksen kuluks kirjata, et sikäli lainsäädäntö on kyllä sangen simppele ja selkee, oli sitte kyse paperista tai digikuitista, ne on ihan sama lainsäädäntö ja samat asiat.

Henni: Eikö niin, että verkkolaskussa on melko pitkälti aika sit sama sisältö ku näissä kuiteissa?

Pirjo: Juu, hyvinkin pitkälle. Oikeestaan ainoa oikea ero on siinä se, että se on jo maksettu se kuitti. Sehän on tositate siitä, että sä olet maksanut ja sä omistat nyt tämän tuotteen, kun taas verkkolaskuhan on pyyntö siitä, että maksa tämä sitten tietynä eräpäivänä, et se on se. Ja sitte toinen asia, mikä on, niin hyvin usein kuitit on arvonlisäverollisia ne summat, koska se on

kuluttajakuitteja pääsääntöisesti, kun taas sitte verkkolaskussa, varsinkin yritysten verkkolaskuissa ne summat on alvittomia.

Janne: Nii, kuitti on käytännössä maksettu lasku. Ja tietysti sit se, et keskimäärinhän laskulla yleensä on suurempia summia ja tarkempia tuote-erittelyjä, ja sitte kuitilla useimmin tuppaa olemaa jotain kahvikupposia tai yksittäisiä kirjoja, mitä on ostettu firman piikkiin työkäyttöön tai täntyyppistä pienempää ostosta. Ja sit tietysti ehkä tämmösenä yksittäisenä erona vielä, että laskulla on sitte sen ostajan tiedot, kun taas kuitilla ku ostetaan, nii eihän se myyjä välttämättä ees tiedä, kuka se ostaja on, varsinki ku maksetaan käteisellä vielä joskus.

Henni: Kun puhutaan näistä digikuiteista tai eKuiteista, niin se on rakenteisessa muodossa oleva kuitti. Mitä se oikeastaan käytännössä tarkoittaa?

Pirjo: No sehän tarkoittaa sitä, että se kuitin tiedosto on koneluettavaa, eli se vastaanottava järjestelmä pystyy sieltä lukemaan niitä tietoja omaan järjestelmäänsä, että sitä ei tarvitse enää, esmes skannatusta kuitista ne pitäisi käsin sitte syöttää, niin nyt sitte se vastaanottaja järjestelmä pystyy ne tiedot sinne omaan järjestelmäänsä uittamaan sisälle.

Janne: Joo, siitä on oikeestaan monenlaisia hyötyjä tästä rakenteisuudesta, että sen avulla voidaan luotettavammin tehdä kirjanpito-ohjelmistoihin esimerkiksi automaattitiliöinti, automaatti alv-käsittely (ja nii, et) [04:04] kirjanpitäjien ei tarvi tehdä, säästyy aikaa ja kustannuksia. Kirjanpitäjän aika tuppaa olemaan kortilla, ja kirjanpitäjistä on huutava pula, nii mitä enemmän saadaan tällasia pienten eurojen ja senttien nippeleitä automatisoitua, nii sen parempi. Elikkä ku se on rakenteissa (-), et mitä on ostettu ja netot, brutot jne, nii saadaan tää automatisoitua, saadaan myös tehtyä helpommin automaattitiliöintejä. Elikkä (sen), voidaan päätellä siitä tuotenimestä vaikka, että minkä tyyppisestä kulusta todennäköisesti on kyse, ja tehdään (oletustiliöintejä) ja kaikki tällasia.

Ja sit ehkä mielenkiintosta, jo nyt arkipäivää, mutta tulevaisuudessa vieläkin enemmän, että ku aattelee, et sitte tää rakenteellisuus tarkoittaa sitä, että oli sitte iso tai pieni firma, nii siellä kuitenkin aika paljon ostetaan, yksittäiset työntekijät ostelee omilla korteillaan ja firman korteilla, tai molemmilla, yrityksen kuluks meneviä asioita, niin sinne kertyy älytön tietovarasto loppujen lopuks niille kuiteille, et ketkä ostaa, mitä ostaa, mistä ostaa, minkä tyyppisiä tuotteita. Jos aattelee vaikka tällasia, että sieltä kuiteilta paljastuu sitte, et joku firma, jossa edustetaan paljon, niin henkilökunta käyttää paljon tiettyjä ravintoloita ja täntyyppistä, voidaan sitte ehkä lähteä keskustelemaan jonkunlaisesta paljousalennuksista tai että jonkunlaisista kehittämissalavereista tän ravintolan keittiömestarin (digestive menun) [05:11] äärellä ja tällasia kaikkee mahdollisuuksia, mitä sen tiedon hyödyntämisestä löytyy sitte –

Pirjo: Nii ja, - - ja jos ajattelee, et nyt tulee vihreet arvot, ja sun pitää tietää tuotteesta paljon, niin ku nyt siit kuitista saa niitä asioita, nii sit siihen vihreään kirjanpitoonkin pystytään sieltä nappaamaan jo niitä tietoja suoraan. Että esimerkiksi jos on autoja ja auton kulukuitteja ja tämmösiä, että minkälainen auto ja miten paljon kilometrejä tai mitä on tankattu, ne hyödyttää sit siellä loppupäässä todella paljon. 5:16-5:43

Janne: Nii nyt sä oot aika isonki asian äärellä, että täs on nyt hallituksen esitys annettu, tai luonnos, kirjanpitolain muuttamiseksi, missä tää niin sanottu vastuullisuusraportointi eli (ESG)-raportointi tulee koskemaan pakollisena yhä suurempaa osaa suurimmista yrityksistä. Ja sitte

tietysti monet pienemmät yritykset haluaa tehdä täntyyppistä raportointia, joko ihan yrittäjien aatteellisista syistä tai sit iha vaa sen takia, et se on mones tapauksessa pirun hyvää markkinointia ja vetoaa tietynlaisiin kuluttaja-asiakkaisiin. Esimerkiks juurikin tää, se älytön massa kuitteja, mikä siellä on, ja se tieto (siitä) [06:18], että mikä siellä on, nii mahdollistaa sen, et sen avulla voidaan jalostaa sitten tietoa valmiiks tämmöselle ESG-raportille vaikka just matkustukseen liittyvistä kuluista, ja sitte tuottaa jonkunlaist hiilijalanjälkee, täntyyppistä automaattist. Ja itseasiassa mä oon tavannu parinkin yliopiston tyyppiä, nii siellä on kehityshankkeet jo vireellä, missä tehdään täntyyppistä, tai suunnitellaan tämmöstä automaattiraportointia, ja sielläki just (-) se, et ku ne kuitit on paperilla, nii ei se kauheen helppoo oo sitte lähtee siitä millään (-) tekemään ja tekoälyllä näitä ESG-raportteja, mut sit ku se on siellä rakenteisessa muodossa, ja nimenomaan yhdenmukaisessa muodossa, kuten suomalaiset verkkolaskut jo on, et tiedetään, että tässäkin tästä löytyy tuotenimi ja tosta löytyy myyjä ja tosta löytyy tilaaja ja niin pois päin, nii se on paljo helpompaa tehdä tätä analyysiä sitte.

Pirjo: Niinku ajattelee taksikuitti, siellä on ajetus kilometrit, jos siinä on se taksin rekisteritunnus, sillä voidaan hakee se auton tyyppi, tää oli sähköauto, tää oli dieselauto. Niin heti sinne saadaan sinne yrityksen fileihin tieto, että näin paljon on ajettu esimerkiksi työmatkoja tai työhön liittyviä ajoja, ja niiden hiilijalanjälki on jotain.

Janne: Mm. Ja sit ku, jos vielä hetkeks palataan näihin talousraportoinnin asioihin ja hyötyihin, nii kun ostetaan laskuilla, niin sitte menee tyypillisesti ostolaskut ostoreskontraan tai ehkä trendikkäämmiin sanottuna nykyään puhutaan talous (-) [07:35] järjestelmien ostolaskutoiminnallisuuksista, mutta siel on sitte saatavissa laskuista hyvin selkeesti, et millä summilla vuosittain on ostettu miltäki toimittajilta, ja se on arvokasta tietoo. Mut sitte ku nää kuitit menee ikään kun, tällä hetkellä (ku ne on) paperilla ja ne menee usein matkalaskujärjestelmän kautta, et työntekijät itte ne matkalaskuthan tekee, nii siellä hukkuu se toimittajatieto nykyellään. Mut ku se on rakenteisessa muodossa, siel kuitilta löytyy Y-tunnukset ja muut, nii avot, sieltä voidaan lähtee nimenomaan kattomaan sitä, että kuinka paljon me ollaan sitte vaikka tuolla törsätty firman rahoja ravintola Vinkkelissä ja niin pois päin jossain muussa.

Pirjo: Nii, ja sit semmonen, et jos me ollaan sovittu, tehty sopimus jonkun lähikukkakaupan kanssa, et me käytetään tätä ja sit huomataanki, et kaikki muut ostaaki tosta toisesta kukkakaupasta, niin sanottuna valvontavälineenä, mutta sitte myös siinä, et okei, että jos siellä on kerran paremmat kukat, niin tehdään heidän kanssa sit se diili, et tiedolla johtamistahan tää on parhaimmillaan.

Henni: Tiedolla johtamista parhaimmillaan, ja paljonhan näihin kuitteihin rakenteisesta muodosta johtuen saadaan kuluttajillekin rakennettua parempia palveluita, ja he pystyy sit seuraamaan sitä omaa kulutustaan, on sitten yritys tai ihan kuluttaja-asiakas.

[08:42-08:45, välimusiikkia]

Henni: Mut mun mielestä oli kiinnostava tämmönen maksukorttiyritys Eurocardin tutkimus, tää oli aika tuore tutkimus, ja sen mukaan kaikissa Pohjoismaissa kuittien skannaus tai valokuvaus on edelleen se kaikkeista yleisin tapa toimittaa kuitti yrityksen taloushallintoon. Ja tän tutkimuksen mukaan 39 prosenttia kuiteista skannataan tai kuvataan, ja paperilla toimitetaan 19 prosenttia kuiteista, ja sit jonku tämmösen apin kautta, jossa on mahdollisuus skannata kuitti esimerkiksi just tähän matkalaskujärjestelmään, josta äsken mainitsit, niin 32 prosenttia kuiteista

on sitte tähän kategoriaan kuuluvia, ja näit aitoja eKuitteja ainoastaan kaksi prosenttia. Se on ihan äärettömän pieni luku tällä hetkellä.

Pirjo: Se on, ja se on se ongelma nyt sit, (meil on) vähä tämmöne muna, kana –ongelma siinä mielessä, että jos sä investoit tämmöseen järjestelmään, et nyt mä haluun niitä eKuitteja, mä haluun, et ne asiat sujuu kätevästi. Ja jos sä siitä kymmenestä kuitista saat yhden eKuittina, ja loput on edelleen paperilla, niin se siirtymä on todella hidasta, et se hyöty, ja jos me lasketaan vaikka millä tavalla niitä kustannussäästöjä ja muuta, niin se ei realisoidu, kun ne yheksän muuta kuittia on sit paperilla.

Henni: Ollaanko me tällä hetkellä vähän samassa tilanteessa, missä verkkolaskun osalta oltiin joku aika taaksepäin?

Janne: Kyllä, kyllä, ja...

Pirjo: Joku aika, se oli 20 vuotta sitte [naurua].

Henni: Nii.

Janne: Sielläki (ollaan) –

Henni: Aika kuluu nopeesti.

[naurua]

Janne: Siel ollaan kuitenkin nyt päädytty aika hyvään lopputulokseen tällä hetkellä, et (eiks se oo) Pirjo luokkaa 90 pinnaa tulee verkkolaskuina, ja kyllä tässäki samaan päästään ja toivottavasti paljon nopeemminkin. Et mä ite oon luottavaine sen suhteen, et kun nyt näitä eKuitteja saa vielä, tai saa jo monesta paikasta, mut ei saa läheskään kaikkialta vielä, mut kun isot ostajat, jol on muskelia ja mahdollisuutta sanella sopimuskumppaneilleen, että meidän työmatkailijat sit jatkossa ostaa vaan niistä paikoista, missä saa eKuitin tai mejän (sopimustoimittajaks) pääsee vaan, jos pystyy toimittamaan, nii sit se pakottaa nää suuret ravintola, majotus, jne palveluyritykset näitä kuitteja tuottamaan, ja silloin siitä hyötyy myös sitte ostavat PK-yritykset. (Niil ei oo) samanlaista muskelia pakottaa näitä palveluntarjoajia, et jos mä nyt aattelen, et mä oon töissä jossain Pertin konepajalla ja meitä on kolme, ja mä sitte meen sinne jonneki tamperelaiseen lounasravintolaan vaatii eKuittia, nii ei siellä Pertin konepajan muskeleilla päästä pitkälle. Mut et sitte ku nää isot suomalaiset yritykset ja julkishallinto ja erityisesti kunnat, mikä on tietysti alueellisesti suuri toimija, niitten työntekijät nyt lähtee näitä vaatimaan, nii sitä kautta se kyllä sitte lähtee. Näin kävi myös verkkolaskulla, täs pitää vaa olla jämäkkänä nyt sitte Valtiokonttorin ja suurien kaupunkien ja muitten tahojen, että tästä pidetään ryhdikkäästi kiinni.

Henni: Pirjo, mitä Valtiokonttori voi tehdä edistääkseen tätä eKuitti kokonaisuutta ja että yrityksissä toisaalta ehkä tunnettaisiin eKuitti ja digikuitit paremmin ja toisaalta osattaisi myöskin ottaa niitä käyttöön?

Pirjo: Valtiokonttorissa on tehty paljonki, eli meillähän on kaikki valtion maksuaikakortit jo eKuitti valmiudessa. Eli meillä on, jos käy ostamassa valtion luottokortilla, niin saa eKuitin, jos se vaan myyjä tarjoaa sitä. Meidän matka- ja kulunhallintajärjestelmä on valmis, eli sinne niitä pystytään

toimittamaan, mut se, mitä me ollaan tehty myös, on nää, niinkun Janne tossa sano, niin puitesopimustoimittajille, että tarvitaan eKuitteja niissä sopimuksissa, joissa maksutapana on kortti. Muutenhan me halutaan totta ihmeessä niitä verkkolaskuja. Ja sen lisäksi meillä on ollu webinaaria, tiedotusta, viestintää. Mun täytyy valitettavasti sanoa, et must tuntuu, et me ollaan niitä ainoita, jotka niitä vaatii tällä hetkellä, että sit meilt puuttuu vielä ne suuret yritykset, jotka tulis siihen samaan rintamaan, et hei, että meillä matkustetaan paljon, meillä yövytään eri hotelleissa, tehdään kaikkee tämmöst, me halutaan niitä eKuitteja, koska mekin niistä hyödytään.

Henni: Mikä on teidän arvio, että kuinka hyvin suomalaisissa yrityksissä tunnetaan eKuitit, ja mitä eKuittien käyttöönotto mahdollistais toisaalta yrittäjille, ja heidän asiakkailleen?

Pirjo: Taloushallinnon ohjelmistossa on eKuitti mahdollisuutta jo aika hyvi. Eiks nii, Janne?

Janne: Kyllä, ja sit on tämmösiä sovelluksia, kuten eTasku, missä niitä voi myös vastaanottaa rakenteisessa muodossa, ei pelkästään skannata, et kyl näihin näit valmiuksia alkaa olla, et kyl mä koen, et se puute on enemmän tossa siitä, että niitä palvelupisteitä (-) [13:03] myyjäyrityksiä, joista eKuitin saisi, on vielä liian vähän. Et se, että mä oon tässä kyselly taas kevään mittaan, kierrelly tilitoimistoissa, nii entistä enemmän vahvistunu se käsitys, mikä Pirjollaki on, ku ollaan myös yhdessä puhuttu tilitoimistolle monissa tilaisuuksissa, nii siellä kyllä tunnetaan, mikä on verkkolasku, ainaki pk-puolella ja tilitoimistossa se tunnetaan ja niitä halutaan. Nyt vaan sitte pitää saada myymälöitä, mistä niitä sitten helpommin saa, ja myös sit tietysti verkkokauppoja, et tää ei oo pelkästään enää tää perinteinen, et ostanpa kupin kahvia ja sämpylän (-), vaan myös sit, et erilaiset verkko-ostokset, vaikka nyt kirjat yms, mitkä itse maksaa sit vaik omalla kuitillaan ja vastaavasti kortilla, nii niistä sitte pitää saada myös kuitit.

Pirjo: Ja sit on nää kauppaketjut, joilla on jo niitä omia palveluja, varsinki kuluttajille on niitä omia mobiilisovelluksiaan, ja niitä kuitteja saa sinne. Mutta sitte taas, ku ajatellaan yrittäjää, niin yrittäjähän ei ole mitenkään kanta-asiakas kaikissa, vaan hän on sinänsä anonymi ostaja, ja niistäkin pitäis saada sitte, et meidän pitää saada nää isot kauppaketjut mukaan vähintään sinne yritysten ostoksille, että ne saadaan eteenpäin sinne hyödynnettäväksi kirjanpitoon.

Janne: Kyllä, ja kyllä myös, jos aattelee ihan normaalisti kuluttajana, niin kyllä mä tietysti mieluummin soisin, että mul ostokseni ois hallitusti yhdessä paikassa, ku harva meistä nyt on yhden kaupparyhmittymän orja, luojan kiitos sentään, nii käytetään myös pienempiä myyjiä nämä kaupan goljatit toivottavasti jatkossakin. Niin kyllä se paras ois se, et löytyis tämmönen yhteinen paikka jokaselle yksilölle, johon ne kuitit saa, ja sieltä sitte pystyy ohjaamaan sitte, jos esimerkiks, jos ei oo firman korttia, vaan oma kortti, niinku meikäläisellä esimerkiks on, niin munhan tarvii sit pystyy ohjaamaan tietyt kuitit meidän firman matkalaskujärjestelmään, josta mä teen sitte matkalaskun, ja sitte (-) [14:51] kuitit, mun omat ostokseni tietysti jää sitte mun omaan käyttöni vaan, että tämmöne käsittely täytyy vielä voida tehdä.

Pirjo: (--) ku mä en muista aina, että sattuu vielä olee sillee, että voi olla esimerkiks useammassa pankissa, et sulla on parikin korttia, nii sit sun pitäis metsästä niitä, että oliko se nyt tässä kaupassa, millä kortilla, millä kombolla mä löydän mistäkin mun mobiilista tai, (no) pääsääntöisesti sitte käsilaukun pohjalta. Et kyl mä haluisin yhden paikan, missä ne olis.

[15:18-15:21, välimusiikkia]

Henni: No jos mietitään tuota kirjanpitoa vielä, niin kirjanpitäjän tehtävänä on varmistaa, että ne kuitit löytyy. Millasia säästöjä tilitoimistot voisi saada näistä digitaalisista kuiteista?

Janne: Niitä mun mielestä ei pysty iha minuutilleen ja sentilleen mittaamaan, mut ku mä tos ite muistelen omaa nuoruuttani, ku olin lukio- ja opiskeluaikana yhen pörssiyhtiön kesäpoikana talousosastolla, niin se oli ihan älytön määrä aikaa, mikä menee niitten kuittien ruinaamiseen työntekijöiltä, oli ne sitten firman korteilla vai omilla korteilla ja matkalaskun liitteeks. Ja siis se oli kyllä sellasta showta, et mitä isompi ja arrogantimpi vanhempi, yleensä miespuolinen myyntijohtaja, nii sen (enemmäs) osas nöyryyttää (sit nöösipoikaa), joka tuli niitä kuitteja sieltä tivaamaan (--) [16:06]. Ja mä oon sitte (tilitoimistolta) kysyny, et onks nää vaan mun kurjia muistikuvia kaukaselta 80-luvulta, niin ne on kyl vahvasti sano, et ei, kyllä tota, toi on arkipäivää, et kyllä siinä, sit samal tavallahan se hyväluonteinenki yrittäjä sitte kaikessa arjen kiireessään, nii ku sattuu olemaan huono päivä, ja omat asiakkaat hyppii silmille, nii sit tulee vielä kirjanpitäjä (-) jostain 27 euron ostosten kuiteista, nii ne on semmosia turhia kriisitilantei, mihin menee aivan jonninjoutavaa aikaa sekä siltä yrittäjältä että kirjanpitäjältä, kun se, verrattuna siihen, et se soljuis automaattisesti sinne kirjanpitäjän työpöydälle. Et siihen menee aikaa todella paljon. Mut se, et ei kukaan ei oikeesti pysty laskemaan, et onks se 750 miljoonaa vai 1 500 miljoonaa, nää on arvioita, mut joka tapaukses on äärimmäisen kallista, ja viime kädessä se loppuyrity-asiakasyritys maksaa tän turhan ajankäytön.

Pirjo: Nii, ja siis semmone, no ajankäyttö, mut sit mä ajattelen sitä semmost mielenrauhaa tai tämmöst näin, että mulla on ainaki semmone, että voi itku, se matkalasku on tekemättä, tai se tekemätön työ rassaa, et vaikka mä sit teen muuta, et mä en, se on ehkä ihan tuottavaa seki aika, mitä mä sit kuitenkin mietin, mut se ei ole vaan hyväksi omalle mielenterveydellekää.

Henni: Nii, ja sit jos tekee harvoin jotain matkalaskujaki, nii joka kerta ainaki omalla kohdalla, kun en tee ostoksia välttämättä firman kortilla niin usein, nii aina tulee se, et miten tää toimikaan, et mitä mun pitikää tehdä, ja sit aina kysyy joltakulta, että hei, että voiks sä neuvoa mua vähän, että mites nää laitetaan (matkalaskujärjestelmään).

Pirjo: Joo, ja nyt täs on just se ongelma, et ku niit eKuitteja tulee niin vähän, et nyt ensimmäiset, ku meilleki tuli, niin sen matkalaskun tekijä ei luottanu siihe, että siellä oli se kuitti olemassa. Se liitti sen paperikuitin kuvanki sinne, ja sit siellä oli –

Henni: Varmuuden vuoksi.

Pirjo: - kaks, joo [naurua]. Sit siellä oli kaks kuittia, ja sitte matkalaskun tarkastajan pitää kuitenkin avata ne molemmat liitteet, nii [naurua].

Henni: Nii.

Pirjo: Sen jälkeen me tehtiin sitte tiedotetta, että jos siellä on se kuitti, niin älä liitä.

Henni: No Ranskassahan on viime vuoden aikana säädetty laki, et jonka mukaan paperikuittien tulostaminen on sit kiellettyä tän vuoden huhtikuusta eli 2023 lähtien, ellei sitte asiakas erikseen pyydä. Mutta onko se lainsäädäntö sitte oikeesti ainoa keino saada ne digikuitit käyttöö yritysmaailmassa ja yhteiskunnassa? Onks meillä muitaki konsteja, ja mitä mieltä te ootte siitä, et lähdetään säätämään lakia?

Pirjo: Näin virkamiehenä en kai saisi sanoa, mutta sanon kuitenkin, että jonkin tason lakia pitäis ehkä olla, ja jos (-) [18:33] ajattelee taaksepäin, nii verkkolaskullekin olisi ollut ehkä semmonen selkänöjä siellä ollu hyvä, että se ois ollu aikasemmin laki, joka olisi ainakin sall-, niinkun pyydettäessä ois saanu niitä verkkolaskuja, nii samanlainen, et pyydettäessä saisi eKuittia. Et se helpottais niitä myyjiä, et ne tietää, et tää on semmosta, mihin pitää investoida, ja sit toisaalt taas ne tietäis, et tää, ku näin investoi, niin (-) ei tuu jatkuvasti uusia investointeja, uusia ideoita, miten tämän vois tehdä, ja semmosta luotettavuutta siihen asiaan. Ei se välttämättä tarvii vielä tässä vaiheessa mitään kauheen pakottavaa lainsäädäntöä olla, mutta kyl mä näkis, että jos me nyt jotain opittais verkkolaskusta, niin ois se, et se olisi vähän nopeempaa tää siirtymine ku verkkolaskussa. Ja siinä varmaan se, valitettavasti se jonkinasteinen laki olisi hyvä.

Janne: No joo, mä oon tosta osin eri mieltä, että ihan henkilökohtasena mielipiteenä, ei oo työnantajan mielipide, vaan oma (-) [19:42]. Mun mielest Ranskasta ei kannata matkia mitään muuta ku homejuustojen tekemisestä, et se siellä osataan, mutta elikkä tämmönen valtiojohtosuu ei ehkä oo sitä pohjoismaista tapaa toimia, vaan ranskalaista tapaa toimia. Ja uskon markkinatalouden kykyyn hoitaa tää asia, ja täs ku puhutiin kuitenkin valtionhallinnosta, kunnista, yleensä julkishallinnosta, sotealueista, niin ne on paitsi tietysti valtio on lainsäätäjä, nii valtio on myös valtavan iso toimija markkinoilla ostajana. Ja kyl mä väitän, et jos Suomen kymmenen suurinta kuntaa tai vaikka suurimmista 20 kunnasta seitsemän tästä kahen vuoden päästä ilmoittais ryhdikkäästi, että meille tulee vaan eKuitteja, kiitos, nii tää asia hoituis sillä, koska ne on niitten, henkilökunnan ostot on niin merkittävä tekijä, et se pakottais kyllä sitte kaikki vähittäisliikkeet ja niitten kassajärjestelmätoimittajat näitä tuottamaan. Et mä u-, tost me ollaan osin eri mieltä, mut et mä uskon kyllä, että –

Pirjo: Mut sä unohdat sen, et me voidaan säätää lakia myös niille kunnille. Sehän ei tarvi koskee vielä yrityksiä sinänsä.

Janne: Juu, kyllä. Niin, siis se, et tässä, sikäli mä uskon paktoon, et julkishallinnon soisin pakottavan itsensä vaatimaan näitä ryhdikkäästi. Toi ois kyllä, ois kyl hyvä asia, koska yrityspuolella kuitenkin, nii se kenttä on sillee hajanainen, et jos aattelee valtiota, nii mun ymmärtääkseni Valtiokonttori ohjaa Suomen valtion taloushallinnon hoitamista, ja kuntapuolella on tietysti Kuntaliitto, ei sillee määrää, mutta koordinoi ja näin, et siel on organisaatiot olemassa sille, et voidaan ohjata näitä kuntia ja valtionhallinnon yksiköitä, mut yrityspuolella ei oo sellasta tahoja, joka sanelis kaikille suomalaisille yrityksille, et hei, nyt rupeette ryhdikkäästi vaatimaan (-) [21:30] eKuitteja, et sen takia (-) julkishallinnon rooli ostajana on mun mielestä äärimmäisen tärkeä. Ja se kyllä ratkasee tän asian, ku siihen ryhdikkäästi vaan ryhdytään. Terkkuja seuraavalle hallitukselle.

Henni: Terveiset menee varmasti perille. No, entä sit, jos me mietitään, et meil on nyt sitä ongelmaa just, että ostajat ei vielä vaadi kauheen tarmokkaasti sitä eKuittia, ja toisaalta sit myyjät ei myöskään kovin innokkaasti vielä tarjoo sitä asiakkailleen sitä eKuittia, nii mitkä olisi teidän myyntipuheenvuorot tähän, et jos teidän pitäis nyt myydä tätä eKuitti ajatusta eteenpäin, nii mitä te haluaisitte sanoa?

Janne: Mä halusin tänne paikalle sen yrittäjän, joka äsken tässä kävi, tämän studiofirman isännän, joka kiros sitä hänen hukkuneita kuittejaan ja niitä, jotka koira söi, ja sitä tilannetta, kun se inhottava kirjanpitäjä jatkuvasti nillittää näistä kuiteista. Nii ku me saatais hänet livenä paikalle

kertoo se, mitä me äsken häneltä kuultiin, nii mä luulen, ettei muuta myyntipuhet tarvittakaan. Mut kyl mä oikeestiki luulen, et kyllä suurin osa pk-yrittäjistä ja tilitoimistoista ja suurempien yritysten talousosastoista on ostanu tän asian, ja tarve on ihan ilmeinen. Tää on paperin viiminen linnake suomalaisessa kirjanpidossa, ja tää kuitti, ja kaikki muu hoituu jo digitaalisesti, ja tää on niin älyttömän turhaa työtä, tyhmää, vaivaa, ikävää vaivaa, ja multaki on varmaa pitkä penni jääny saamatta, ku on kuitit (unohtunu) jonnekin, niin niitä sit löytyy vuotta myöhemmin ja saa sitte, millon lakki kourassa talouspäällikkö Päivin puheille, et saisko vielä rahat matkalaskusta takas, kun [nauraen] löyty vielä kuitteja. Et kyl tää (asia on ilmenen), et pitää vaa pakottaa ne myyjät ja nitte kassajärjestelmätoimittajat nyt lähtee tähän rivakasti ja piste.

Pirjo: Niin, siis se pitää olla siellä kaikissa kassajärjestelmissä, -

Janne: Joo.

Pirjo: - kaikis taloushallinnon järjestelmissä oletusarvosena, tässä on nää eKuitit.

Janne: Ihan samal taval ku laskutusjärjestelmissä, et kyllä niistä verkkolaskut lähtee. Jos ei sul laskutusjärjestelmästä lähde verkkolaskua, nii et sä pysty (-) saa yhtää myytyä Suomessa.

Henni: No mitä yrittäjän pitää tehdä, että saa sen eKuitin käyttöönsä ja pystyy tarjoamaan digikuitteja sitte omille asiakkailleen? Mitkä on ne konkreettiset askeleet, mitä täytyy yrittäjän huomioida?

Pirjo: Myyjänä hyvin helpot askeleet: Ota yhteys siihen kassajärjestelmätoimittajaan ja kysy, että missä versiossa se on. Sen jälkeen ku oot saanu sen kassajärjestelmän päivitettyä, tarkistat, et siinä eKuitissa on samat tiedot kun siinä paperikuitilla, et sä oot varma, että se on ihan validia. Kerrot henkilökunnalle, että nyt meiltä saa eKuittia, jos asiakkaat kysyy, ja tietosuojaselosteen päivität, ja se on siinä.

Janne: Ja taas sitten ostavana pk-yrityksenä, jos sun kirjanpito on tilitoimistolla, mitä nyt tietysti aina suosittelen, nii sit sä juttelet tilitoimistolle, miten tää homma onnistuu. Ja jos sä hoidat ite kirjanpitos, nii sä juttelet sun kirjanpito(-ohjelmistotoimittajan) kans, siel varmaan löytyy lääkkeit sitte siihe.

Henni: Kuulostaa aika helpolta.

Pirjo: On. Sehän se onki, että sitte [naurahdus] vaikeempia, kuuhunki on menty, mutta [naurua].

Henni: Nii.

Janne: Kyllä.

Pirjo: eKuittia ei saada.

Janne: Tai mentiinkö sinne kuuhun sittekää oikeesti?

[naurua]

Henni: Sitä me ei tiedetä.

Janne: Nii.

Pirjo: Nii. Mut et eKuitti me saadaa.

Janne: Kyllä.

Pirjo: Mm.

[24:36-24:39, välimusiikkia]

Henni: Jos katotaan pohjoismaista näkökulmaa vielä, nii Pohjoismailla on aika paljon yhteisiä ja kunnianhimoisiaki tavoitteita taloushallinnon digitalisoinnin kasvattamiseen, niin kerrotko Pirjo niistä vähän tarkemmin vielä?

Pirjo: No, meillähä on tää yhteinen Nordic Smart Government, missä me itseasias tällä viikolla just testataan rajat yli lähettävää kuittia ihan tuolta (Peppol)-verkon kautta. Ja siis samat tavoitteet, samat toiveet, me kaikki tarvitaan niitä kuitteja Pohjoismaissa, itseasiassa samat tavoitteet on myös esimerkiksi Virossa ja Baltian massa, että emme ole ollenkaan yksin näissä toiveissamme. Ruotsin tilanne on siinä mielessä eri, et siel on yks hyvin iso markkinapeluri, jolla on paljon kuitteja. Siinä on mukana myös kauppaketju, sitte taas yks eKuitti operaattori on siellä Tanskassa, ja (näitä) pikkasen erilaisilla järjestelmillä mennään eri pohjoismaissa, mutta se kuitenkin tarve on sama. Ja varsinki, ku puhutaan yrityskuiteista, niin se tarve saada ne sinne kirjanpitoon, tarve saada esimerkiksi rajat ylittävistä ostoista ne alv-palautukset ja kaikki tämä. Me tehdään paljon, mutta me tarvitaan myös myyjiä.

Janne: Joo, ja toi, hyvä et mainitsit nuo alv-palautukset, nii siinä puhutaan kuitenkin oikeestiki isoista summista. Yritykset, joissa tehdään ulkomaanreissuja ja muuta, niin se on merkittävä insentiivi, helpottaa sitte alv-palautusten tekemistä, ku tää homma saadaan pelittämään, vaikka nyt ihan Pohjoismaiden välillä sujuvasti.

Henni: Onko jokin Pohjoismaa selkeesti muita edellä tällä hetkellä?

Pirjo: Ruotsi ja Tanska. Me oltiin edellä jossain vaihees, mut ne meni sujuvasti –

Henni: Mitä tapahtu?

[naurua]

Pirjo: Me jäätiin miettii hankkeesta toiseen, ja kukaan ei sitten tehnytkään mitää. Ruotsissa ja Tanskassa on paljon kuitteja, -

Henni: Nyt (kiritään).

Pirjo: - ja niinku sähkösiä ja rakenteisia kuitteja.

Henni: Joo. Nyt kiritään sitte muita pohjoismaita.

Pirjo: Nii, kyllä.

Henni: Tällä hetkellä Suomesta, mä en tiedä, onks tää luku oikein, osaatte ehkä kommentoida, mutta et noin yli kolmesta tuhannesta toimipaikasta sais eKuitteja tällä hetkellä Suomessa. Eli niinku ollaan tässä puhuttu, nii aika paljon on vielä työtä tehtävänä ennen kun eKuittien määrä ohittaa sitten näille paperille printattujen tai sähköpostiin lähetettyjen kuittien määrän. Ja tää oli must myös tosi tärkeä jotenki, et se sähköpostikuitti ei oo siinä rakenteises muodossa, et se ei oo se virallinen eKuitti.

Pirjo: Joo, ja jos ajatellaan iha vaa valtiota, et meil on se melkein, no, 50 tuhatta kuit-, korttia, nii meidän ostopaikkoja on 52 tuhatta.

Henni: Hirmuinen määrä.

Pirjo: Nii, niin kolme tuhatta, 52 tuhatta.

Henni: Nii, siinä on vähän...

Pirjo: Siinä on vähä tekemistä, mut sit taas meil on se top 20 ostopaikkaa, jotka on, josta jo aika monesta saadaan kuitit, esimerkiks VR:ltä nyt on tän vuoden alusta saatu. Ja se on semmonen hieno asia, että nää isot, mistä monet yritykset ostaa palveluja, nii ne on nyt eturintamassa tarjoamassa sitä (eKuittia) [27:31].

Henni: Mikä on teidän visio tulevaisuuden kuittimaailmasta? Miten te arvioitte eKuittien tulevaisuutta osana sitte yrittäjien ja kuluttajien arkea? Minkälaisia asioita nostasitte tulevaisuuden visiosta esille?

Janne: Mun visio on se, että sitä kuittia ei oikeestaan tuu ollenkaan ajatelleeks, et sitä vaan menee jonnekin, tekee tarpeelliset ostokset firman puolesta, oli ne sitte kahvia (-) Pirjolle jossain kahvilassa tai sitte jonkun kirjanpidon perusteet –kirjan ostaminen meikäläisen hyötykäyttöön firman piikkiin, nii se, että mun ei tarvi koko kuittia ajatella, vaan se, mä teen ne ostokset hyvällä omallatunnolla ja perustelluin syin, ja sen jälkeen sitte mä voin unohtaa koko homman. Tää on se mun ideaalimaailma.

Pirjo: Nii, ja sit se kuluttaja vaa ihmettelee, et no nyt taas sain sen kahvipaketin tai sen ämpärin, kun sitä kuittidataa on käyty hyödyntämässä esimerkiks tilastoinnissa tai jossain muussa. Eli siis siitä tuleekin hyödyke tai tämmönen, mitä mä voin myydä, mun kuittitietojani, ja sitten saada siitä ehkä jotain hyötyä itselleni. Et se ei ole enää se paperi, joka rutataan ja heitetään roskiin.

Henni: Tähän loppuun mä haluisin kysyy teiltä vielä muutaman kysymyksen siitä, että miten te kuluttajina käytätte eKuittia täl hetkellä? Millasista ostoista te haluatte eKuitteja, onko jotain sit hyviä esimerkkejä, jollon se kuitti tuntuu turhalta tai tarpeettomalta myös digitaalisena? Itse jos mä käyn joskus jossain hakemas jotain välipalaa tai pullan kahvilasta, nii emmä välttämättä pyydä sitä kuittia, enkä mä tee sillä mitää. Mut totta kai digitaalisena siitäki vois dataa sitte olla kiva selata ehkä myöhemmin.

Pirjo: Niin siis aika useinhan se on sillee, että emmä tarvi kuittia, emmä ota sitä. Sit sä kadut jälkeensä, että ai niin, et mä meenki nyt tohon toiseen kauppaan, ja siel myydään samaa tuotetta, ja mul on se siellä laukussa, että mul ei ookaan sitä kuit-, et mitäs mä nyt teen.

Henni: Nii, toi käy helposti arjessa.

Pirjo: Nii, et se, et kyl mä haluisin sitte ehkä kaikista kuitit. Ehkä joku semmonen kiva ostos, jota ei kaikkien tarvitse [naurua] tuoda julki, niin sitten sen, siitä en ehkä halua kuittia, mut pääsääntöisesti sehän mahdollistaa sit sen, että mulla on se kuitti, ja mä voin itse hävittää sen sitte. Mut et jos mä otan vaan kuitit sillon, kun siinä on takuuta, tai se, et mä tiedän, että ostinpa nyt kalaa, ja jos, entäs jos se onki huonoo, et mun pitää palauttaa se, et mulla pitää olla se kuitti ainaki siihen asti, ku mä oon syöny sen tavaran, tai elintarvikkeen. Helpompi se varmaan olis, et kaikista se tulis, ja sitte itse sitten hävitän ne. Mä luulen, että veroviranomaisetki tykkäis, jos me aina otettas kuitti ja tiedettä, että kaikki lyödään sinne kassaa.

Janne: Mm. Mä, ite mä, jos mä yksityishenkilönä ja kuluttajana tota asiaa ajattelen, nii mä haluisin tietää, että onks yhtään semmosta ihmistä, jolla ois nää takuutarkoituksiin tarvittavat kuitit tallessa ja hallussa, et mul ei ainakaan ikinä ollu, ja aina niitä kiroillaan, ku on, sitte tietää, että mä vissiin ostin tän kaks vuotta sitte, ja taitaa olla takuu voimassa. En oo varma, mutta missä se kuitti on, ja mä en tietenkään tiedä, mistä liikkeestä mä oon sen ostanu, että kyl mä, et jos mulla ois mun ostosteni, mukaan lukien ne takuun piiriin menevät, ja erityisesti ne, aikajärjestyksessä yhdessä paikassa, nii ois se ihan valtavan kätevää, ja kyl sitä muutaman kerran oon vahvasti kiroillu ja syyttäny vaimoa siitä, et se on hävittäny ne kuitit, niinku yleensä onkin, tai laittanu väärään paikkaan, nii ois tääki homma hallussa.

Pirjo: Nii, kuvittele ku sul ois app, joka sanoo, et hei, et nyt se jääkaapin takuu on loppumassa ens viikolla, että rupeepas kattelee uutta, ku se hajoo kuitenkin.

[naurua]

Janne: Kyllä, juu, älä muuta sano. Kyllä.

Pirjo: Ja täst tulee sitte liikkeiden tarjoukset, et [naurua] mistä saat halvimman.

Janne: Kyllä.

Henni: Ja sit jos me puhutaan vielä siitä, et mihin haluaa sitte ne eKuitit, eli johonki yhteiseen paikkaan, mistä ne kaikki löytyy, takuukuitit, ostokuitit, kaikki yhestä paikasta, yhestä sovelluksesta?

Janne: Kyllä, koska mun mielestä on ihan kammottava kauhuskenaario, et Suomes on kaks tai kolme kaupan ryhmittymää, josta kaikki ostetaan, ja jokasella omat appinsa, et toivottavasti tää markkinatalous ja vapaa kilpailu Suomes kukoistaa. Ja nyt jos aattelee sitä, että kuinka monesta paikasta ostetaan erilaista kodintarviketta, sähkölaitetta ja muuta, ja jokasella on omat, et ei puhuta pelkästään mistään Kesko, S-ryhmä, Lidl tasolla, vaan siel on Motonetit ja Puuilot ja vaikka mitkä. Niitä on kuitenkin meillä jokaisella kymmeniä paikkoja, mis ostetaan sähkölaitetta ja airoja ja muuta vastaavaa, niin ei se vaan toimi niin, että sun pitää sitte muistella, et mist mä ostin

tän kyseisen laitteen joskus kaks vuotta sitte, ja minkä kaupan ryhmittymän apeista mä lähen sitte kaivelemaan näitä.

Pirjo: Joo, ja siis kyl mä sen haluan, että se on mulla mobiilissa, et mä muistan, et ai niin, se on tuol auton takaluukussa, et mä voinki käydä vaihtamassa sen, enkä lähe ensin ajaa kotiin ja metsästä sitä kuittia. Ja sit toine on se, että se ois pilvessä niin, että jos mun kännykkä menee rikki, niin ne, mä saan ne, et se ei oo laiteriippuva.

Janne: Kyllä.

Henni: Mm. Kolmella sanalla, miksi eKuitti?

Pirjo: Siit ei oo ku hyötyä.

Janne: Joo, mä en oo tottunu näi lyhyisiin markkinointipuheisiin, mutta [naurua], mut siis se, että mä vaan muistan ite sen mun ilmeeni, ku mä lähin nöösipoikana pyytämään niitä, kiertämään johtajien siivessä kuitteja ruinaamassa, ja tiedän tältä keväältä kirjanpitäjän tuoreita kommentteja, millasta se on niitten mukavimpienki asiakkaiden kanssa niitä, et kyl se. Nää on toki tärkeitä nää kuluttajapuolen asiat, ja (me yksityishenkilönä) kaivataan, että (ottaako) kuittia, mut täl on niin merkittävä mahdollisuus piristää ja parantaa tavallisten ihmisten työelämää, oli ne sitte kirjanpitäjiä tai yrittäjiä [33:23, taustamusiikki alkaa] tai jonkun isomman firman myyntireiskoja. Ihan älytön arkea huojentava ja helpottava vaikutus, se on se kova juttu tässä.

Henni: Kiitos paljon tästä keskustelusta Pirjo ja Janne.

Pirjo: Kiitos.

Janne: Juu, kiitoksia.

[musiikki soi ja loppuu]